

Въ функцията на монета циркулира само онова количество банкноти, което прѣвишава наличността на Б. Н. Банка. Такива банкноти, сир. непо-  
крити отъ наличностъ, ние имаме слѣдъ 1900. Най-големиятъ имъ прѣдѣлъ,  
до 25,708, 9 хил. лв., както се види отъ послѣдната колона на таблицата,  
помѣстена на стр. 55, ние сме имали прѣзъ 1904 г., т. е. въ онази година,  
прѣзъ която е господствувало оживление въ земания-даванията и когато па-  
ричното обращение е било запълнено<sup>14</sup>). Съединението въ седмичнитѣ ба-  
ланси на наличността въ злато съ онази въ сребро не ни дава възмож-  
ностъ да укажемъ по отдѣлно, какво е било количеството на непокрититѣ  
банкноти отъ златенъ и какво отъ сребъренъ еталонъ, обаче като се сжди  
по положението на 31 декемврий (вж. приложение II), ще трѣбва да се  
приеме, че непокрититѣ банкноти прѣзъ 1904 г. ще да сж биле прѣиму-  
ществуено отъ сребъренъ еталонъ.

Като говоримъ за банкнотната операция на Б. Н. Банка не трѣбва да  
изгубваме изъ прѣдъ видъ, че управлението на банката гледаше на тази  
операция като на едно сигурно срѣдство, което имаше да ѝ достави без-  
платенъ капиталъ за другитѣ ѝ опарации, който капиталъ въ сжщото врѣме  
щѣше да застѣпи мѣстото на скжпо платенитѣ срочни влогове.

Величината на този капиталъ, който отъ гледище на економич. наука,  
не е освѣтъ фактивенъ, е изчисленъ отъ насъ както слѣдва:

| Години              | Обща емисия на<br>банкноти       | Сѣтовѣтно обезпе-<br>чение въ металъ | Банката се ползува-<br>ла даромъ съ кре-<br>дитъ у населението |
|---------------------|----------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| х и л я д и л е в а |                                  |                                      |                                                                |
| 1886                | 194 <sup>4</sup> <sub>2</sub>    | 64 <sup>7</sup> <sub>7</sub>         | 129 <sup>3</sup> <sub>3</sub>                                  |
| 1887                | 181 <sup>1</sup> <sub>1</sub>    | 60 <sup>5</sup> <sub>5</sub>         | 121 <sup>0</sup> <sub>0</sub>                                  |
| 1888                | 263 <sup>8</sup> <sub>8</sub>    | 87 <sup>9</sup> <sub>9</sub>         | 175 <sup>5</sup> <sub>5</sub>                                  |
| 1889                | 682 <sup>3</sup> <sub>3</sub>    | 227 <sup>4</sup> <sub>4</sub>        | 454 <sup>4</sup> <sub>4</sub>                                  |
| 1890                | 1'684 <sup>4</sup> <sub>4</sub>  | 561 <sup>4</sup> <sub>4</sub>        | 1,122 <sup>4</sup> <sub>4</sub>                                |
| 1891                | 1'434 <sup>4</sup> <sub>7</sub>  | 478 <sup>4</sup> <sub>2</sub>        | 956 <sup>5</sup> <sub>5</sub>                                  |
| 1892                | 618 <sup>7</sup> <sub>7</sub>    | 206 <sup>6</sup> <sub>6</sub>        | 412 <sup>2</sup> <sub>2</sub>                                  |
| 1893                | 1'180 <sup>3</sup> <sub>3</sub>  | 393 <sup>4</sup> <sub>4</sub>        | 786 <sup>5</sup> <sub>5</sub>                                  |
| 1894                | 1'504 <sup>4</sup> <sub>4</sub>  | 501 <sup>5</sup> <sub>5</sub>        | 1'062 <sup>2</sup> <sub>2</sub>                                |
| 1895                | 1'828 <sup>8</sup> <sub>9</sub>  | 609 <sup>6</sup> <sub>6</sub>        | 1'219 <sup>1</sup> <sub>1</sub>                                |
| 1896                | 2'379 <sup>5</sup> <sub>5</sub>  | 793 <sup>4</sup> <sub>4</sub>        | 1'586 <sup>6</sup> <sub>3</sub>                                |
| 1897                | 2'584 <sup>4</sup> <sub>5</sub>  | 861 <sup>5</sup> <sub>5</sub>        | 1'723 <sup>3</sup> <sub>3</sub>                                |
| 1898                | 2'368 <sup>5</sup> <sub>5</sub>  | 1'121 <sup>2</sup> <sub>2</sub>      | 2'242 <sup>3</sup> <sub>3</sub>                                |
| 1899                | 3'447 <sup>7</sup> <sub>7</sub>  | 1'149 <sup>2</sup> <sub>2</sub>      | 2'298 <sup>5</sup> <sub>5</sub>                                |
| 1900                | 14'408 <sup>3</sup> <sub>3</sub> | 4'801 <sup>1</sup> <sub>1</sub>      | 9'602 <sup>2</sup> <sub>2</sub>                                |
| 1901                | 24'551 <sup>3</sup> <sub>3</sub> | 8'184 <sup>0</sup> <sub>0</sub>      | 16'367 <sup>5</sup> <sub>5</sub>                               |
| 1902                | 27'570 <sup>0</sup> <sub>0</sub> | 9'190 <sup>0</sup> <sub>0</sub>      | 18'380 <sup>0</sup> <sub>0</sub>                               |
| 1903                | 30'825 <sup>2</sup> <sub>2</sub> | 10'275 <sup>1</sup> <sub>1</sub>     | 20'550 <sup>1</sup> <sub>1</sub>                               |
| 1904                | 41'339 <sup>3</sup> <sub>3</sub> | 13'780 <sup>0</sup> <sub>0</sub>     | 27'559 <sup>3</sup> <sub>3</sub>                               |
| 1905                | 41'204 <sup>4</sup> <sub>4</sub> | 13'734 <sup>5</sup> <sub>5</sub>     | 27'469 <sup>9</sup> <sub>9</sub>                               |
| 1906                | 43'193 <sup>3</sup> <sub>3</sub> | 14'397 <sup>5</sup> <sub>5</sub>     | 28'795 <sup>5</sup> <sub>5</sub>                               |
| 1907                | злато                            | 37'501 <sup>3</sup> <sub>3</sub>     | 25'000 <sup>4</sup> <sub>4</sub>                               |
|                     | сребро                           | 15'194 <sup>4</sup> <sub>4</sub>     | 7'597 <sup>2</sup> <sub>2</sub>                                |
| 1908                | злато                            | 44'869                               | 29'913                                                         |
|                     | сребро                           | 15'611                               | 7'805                                                          |
| 1886/1890           | 620 <sup>5</sup> <sub>5</sub>    | 206 <sup>5</sup> <sub>5</sub>        | 413 <sup>4</sup> <sub>4</sub>                                  |
| 1891/1895           | 1'308 <sup>3</sup> <sub>3</sub>  | 436 <sup>1</sup> <sub>1</sub>        | 872 <sup>2</sup> <sub>2</sub>                                  |
| 1896/1900           | 5'204 <sup>7</sup> <sub>7</sub>  | 1'734 <sup>1</sup> <sub>1</sub>      | 3'469 <sup>9</sup> <sub>9</sub>                                |
| 1901/1905           | 33'103 <sup>5</sup> <sub>5</sub> | 11'034 <sup>5</sup> <sub>5</sub>     | 22'069 <sup>0</sup> <sub>0</sub>                               |
| 1886/1895           | 978 <sup>4</sup> <sub>4</sub>    | 326 <sup>3</sup> <sub>3</sub>        | 652 <sup>2</sup> <sub>2</sub>                                  |
| 1896/1905           | 19'183 <sup>3</sup> <sub>3</sub> | 6'394 <sup>4</sup> <sub>4</sub>      | 12'788 <sup>5</sup> <sub>5</sub>                               |
| 1886/1905           | 10'510 <sup>7</sup> <sub>7</sub> | 3'503 <sup>6</sup> <sub>6</sub>      | 7.007 <sup>1</sup> <sub>1</sub>                                |

<sup>14</sup> „Богатиятъ урожай на житнитѣ храни въ 1904 г. се отрази най-благо-  
приятно върху монетното обращение и паричната равнина. Прѣзъ цѣлата тая го-  
дина се осѣти голяма нужда отъ парични срѣдства, Касовитѣ обороти се уголемиха  
значително повече отколкото прѣзъ изтеклитѣ години, а това е знакъ за усиляване  
на паричното обращение“. (Вж. Отчетътъ на Б. Н. Банка за 1904 г., стр. 17).